

SUNDHEDS PLATFORMEN

Fagsproglige varianter til søgning i diagnosebetegnelser

Louise Bie Larsen, Terminolog
Projekt Sprog og Klassifikationer
Sundhedsplatformen

cellulitis øregang

Søg

phlegmone øre

Søg

Diagnosebetegnelse	Diagnosekode
Betændelse i ydre øre	DH60
Absces i ydre øre	DH600
Absces i ydre øregang	DH600A
Flegmone i ydre øre	DH601
Flegmone i ydre øregang	DH601B
Malign ekstern otitis	DH602
Anden form for ekstern infektiøs otitis	DH603
Badeotitis	DH603A
Otitis externa haemorrhagica	DH603B
Otitis externa diffusa	DH603C
Kolesteatom i ydre øre	DH604
Keratosis obturans meatus acustici externi	DH604A
Akut ikke-infektiøs ekstern otitis	DH605
Akut eksem i ydre øre	DH605B
Anden form for ekstern otitis	DH608
Kronisk ekstern otitis UNS	DH608A
Ekstern otitis UNS	DH609

Søges frem i SP ved f.eks.:

flegmone
ydre øre
flegmone øre
fl yd ør

søgeord1*

søgeord1* AND søgeord2*

søgeord1* AND søgeord2* AND søgeord3*

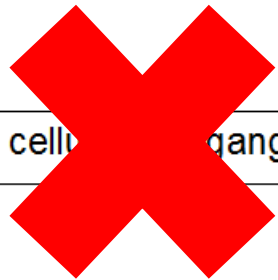
.....

flegmone øre

Søg

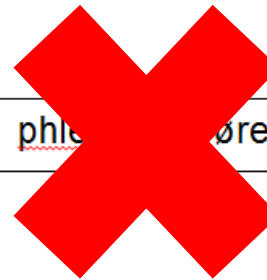
fleg øre

Søg

cellulosegang

Søg

phleg øre

Søg

Synonym - definition

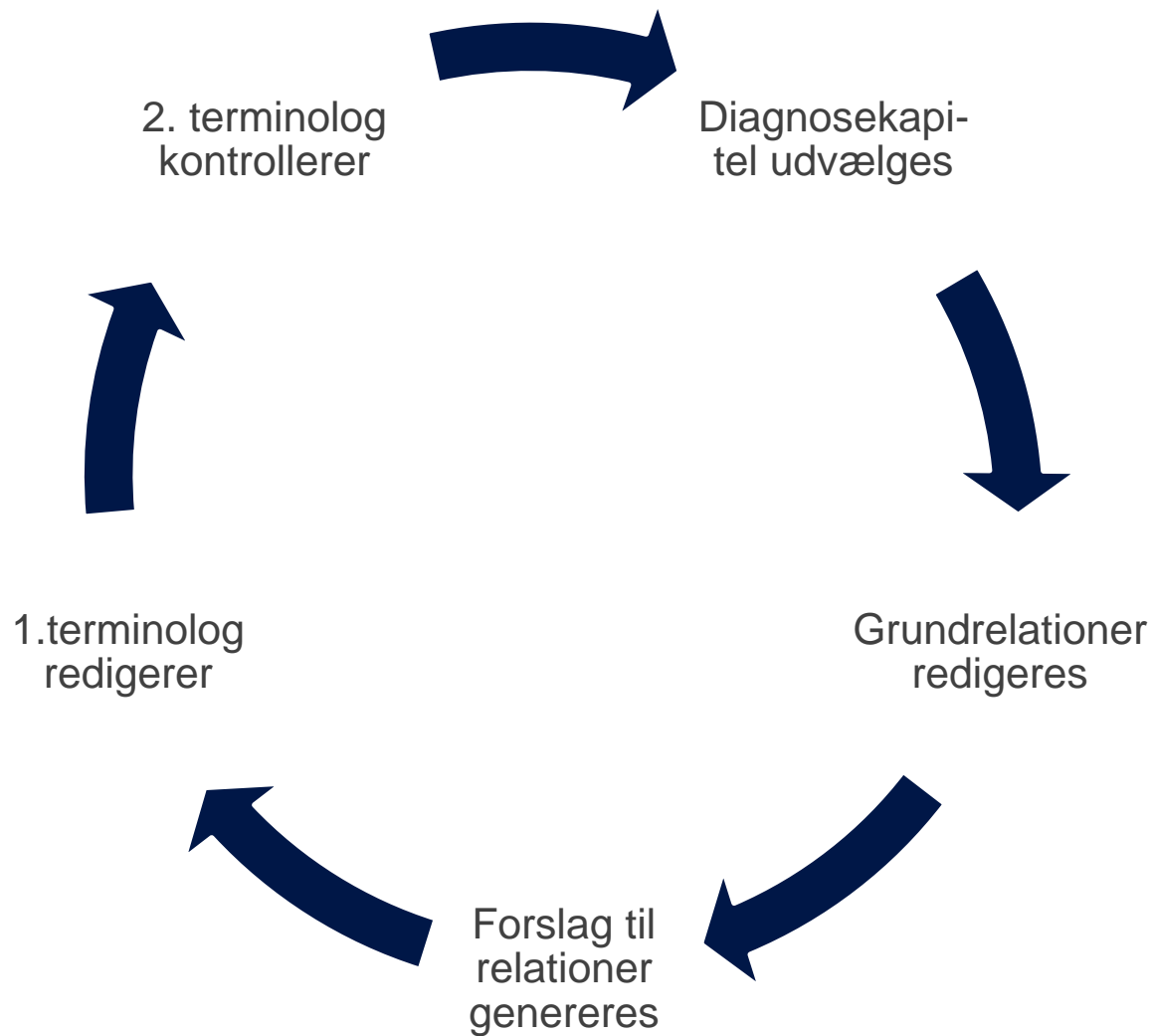
- Den Danske Ordbog:
ord der har samme el. næsten samme betydning som et andet ord
- Epic:
A word that can be used to look up a record or category list value, other than the formal title of that record or category list value.

Vigtige relationer for god søgefunktionalitet

- **Synonymer** (ægte og kvasi), f.eks.
anthrax ↔ *miltbrand* og
tuberkuløs lymfadenitis ↔ *tuberkulose i perifere lymfeknuder*
- **Ortografiske varianter inkl. fejlstavninger**, f.eks.
hydrocephalus ↔ *hydrocefalus*
otitis eksterna ↔ *otitis externa*
- **Akronym/forkortelse**, f.eks.
NPH ↔ *normaltrykshydrocefalus*
- **Hyperonym/hyponym** (bredere/smallerer termer), f.eks.
hydrocefalus → *normaltrykshydrocefalus*
hydrocephalus → *normaltrykshydrocefalus*

Grundrelationer

Ord	Frekvens	Søgesynonym	Forkortelse	Stavevariant	Fejlstavning
flegmone	47	cellulit; cellulitis; infektion; betændelse; inflammation....		phlegmone	
mellemørebetændelse	22	otitis media; betændelse mellemøret; inflammation mellemøret; ørebetændelse; øreinflammation; mellemøreinflammation; betændelse øret; inflammation øret; auris media			
Achilles-sene	3			akilllessene;	akilles-sene; achilles-sene
absces	132	byld; furunkel			abces

Redigeret kapitel

Kode	Diagnose- betegnelse fra SKS	Søgesynonym (0-mange)	Forkortelse (0-mange)	Stavevariant (0- mange)	Fejlstavning (0- mange)
DH601B	Flegmone i ydre øregang	cellulit cellulitis infektion betændelse inflammation streptokokker stafylokokker øregangen øregangsbetændelse øregangsinflammation ørebetændelse øreinflammation øreinfektion		phlegmone	

Redigeret kapitel

Kode	Diagnose-betegnelse fra SKS	Søgesynonym (0-mange)	Forkortelse (0-mange)	Stavevariant (0-mange)	Fejlstavning (0-mange)
DH650	Akut serøs mellemørebetændelse	otitis media betændelse mellemøret inflammation mellemøret ørebetændelse øreinflammation mellemøreinflammation betændelse øret inflammation øret auris media sekretorisk katar infektion øreinfektion mellemøreinfektion	AOM		

Konklusion

- Synonymi forbedrer søgning
- Stort terminologisk arbejde
- Afgrænsning nødvendigt

**SUNDHEDS
PLATFORMEN**

Patientrettede termer i Sundhedsplatformen

Hvorfor?

- Hvorfor er patientrettede termer nødvendige?

Hvad?

- Hvad er en patientrettet term egentlig?

Hvordan?

- Principper
- Materiale
- Registrering
- Validering

Hvorfor?

I "Min Sundhedsplatform" kan patienten:

- stille spørgsmål
- læse sin journal
- se prøvesvar
- se indkaldelser
- booke aftaler

F.eks. diagnostiske termer kan kræve oversættelse...

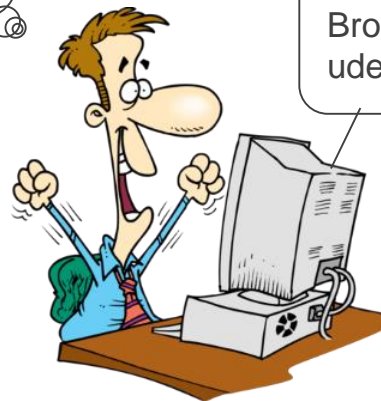
Diagnose: DK458
Abdominalhernie
UNS uden ileus eller
gangræn

Det er jo
ren volapyk!

Nårh, er det
bare det, det
betyder!

Diagnose:
Brok i bugvæggen
uden komplikationer

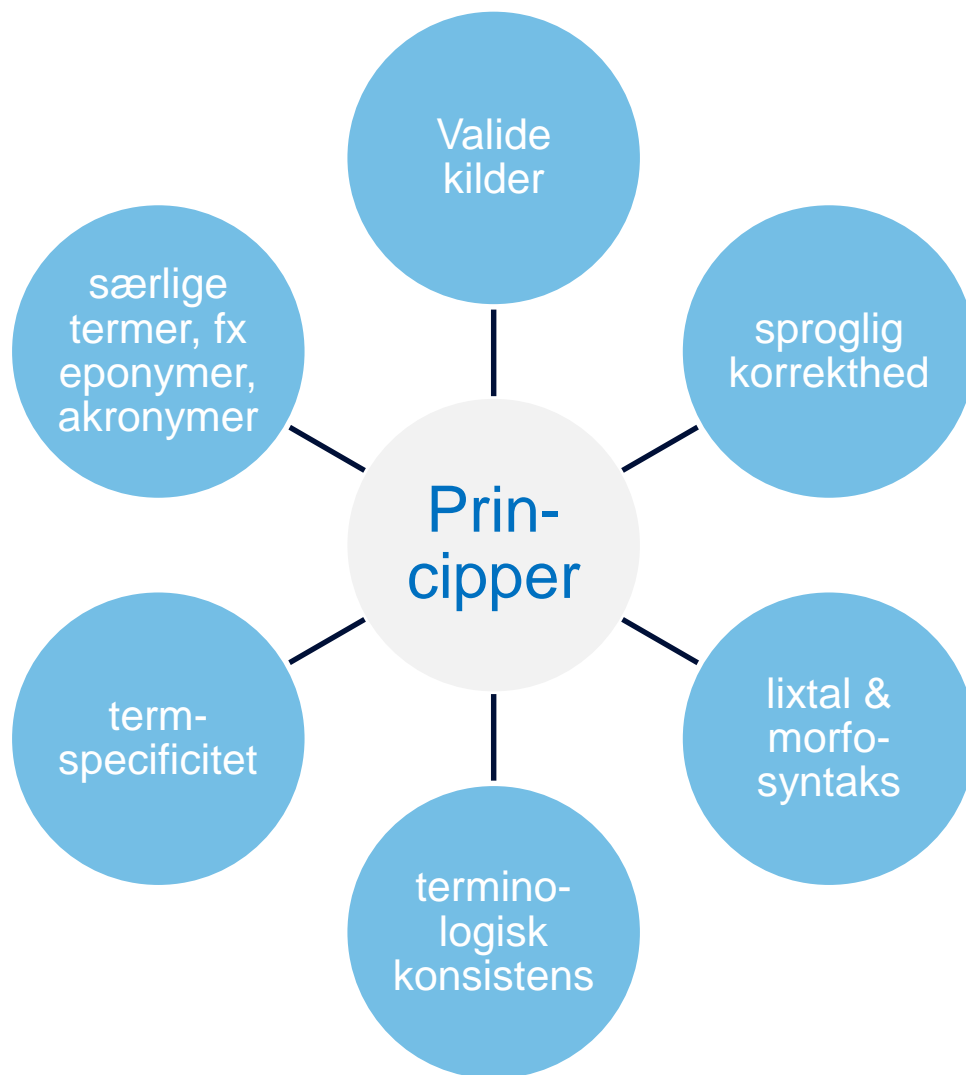
Hvad?

- Tibiafraktur
- Appendicit
- Pancreascancer

- Brud på skinnebenskno­glen
- Blindtarmsbetændelse
- Kræft i bugspytkirtlen

dansk synonym/nærsynonym for en fagsproglig term, der forstås og eventuelt også anvendes af patienter, som ikke er uddannet inden for det sundhedsfaglige område eller på anden måde har erhvervet en særlig viden om sundhedsfaglige begreber.

Hvordan?

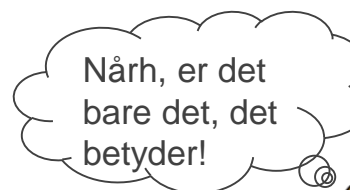

Diagnose: DK458
Abdominalhernie UNS uden
ileus eller gangræn

Det er jo
ren volapyk!

Diagnose:
Brok i bugvæggen
uden komplikationer

Nårh, er det
bare det, det
betyder!

Materiale

Et udtræk af enkeltord i SKS' diagnoser blev lagt i et XLS-ark

Klassifikation af sygdomme og helbredsrelaterede tilstande

Kap. I: Visse infektiøse og parasitære sygdomme [DA00-DB99]
 Kap. II: Neoplasmer [DC00-DD48]
 Kap. III: Sygdomme i blod og bloddannende organer og visse sygdomme, som inddrager immunsystemet [DD50-D
 Kap. IV: Endokrine, ernæringsbetingede og metaboliske sygdomme [DE00-DE90]
 Kap. V: Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser [DF00-DF99]
 Kap. VI: Sygdomme i nervesystemet [DG00-DG99]
 Kap. VII: Sygdomme i øje og øjenomgivelser [DH00-DH59]
 Kap. VIII: Sygdomme i øre og processus mastoideus [DH60-DH95]
 Kap. IX: Sygdomme i kredsløbsorganer [DI00-DI99]
 Kap. X: Sygdomme i åndedrætsorganer [DJ00-DJ99]
 Kap. XI: Sygdomme i fordøjelsesorganer [DK00-DK93]
 Kap. XII: Sygdomme i hud og underhud [DL00-DL99]
 Kap. XIII: Sygdomme i knogler, muskler og bindevæv [DM00-DM99]
 Kap. XIV: Sygdomme i urin- og kønsorganer [DN00-DN99]
 Kap. XV: Graviditet, fødsel og barsel [DO00-DO99]
 Kap. XVI: Visse sygdomme, der opstår i perinatalperiode [DP00-DP96]
 Kap. XVII: Medfødte misdannelser og kromosomanomalier [DQ00-DQ99]
 Kap. XVIII: Symptomer og abnorme fund IKA [DR00-DR99]
 Kap. XIX: Læsioner, forgiftninger og visse andre følger af ydre påvirkninger [DS00-DT98]
 Kap. XX: Ydre årsager til skade [DX60-DY09]
 Kap. XXI: Faktorer af betydning for sundhedstilstand og kontakter med sundhedsvæsen [DZ00-DZ99]
 Diagnoser vedrørende vægt, længde, tobaks- og alkoholforbrug mv. (liste)
 Registreringspligtige bidiagnoser i forbindelse med levendefødt barn [DVA, DUH, DUA, DV]

ordets frekvens i SKS

Ord	Antal
2beta-carbomethoxy-3beta-4	1
3-hjulet	1
ab	3
ab0	1
ab0-immunisering	2
ab0-uforligelighed	1
ab0-uforligelighedsreaktion	1
abacavir	4
abarelix	1
abatacept	2
abc	5
abciximab	1
abc-koncept	1
abdomen	87
abdomial	1
abdominal	20
abdominal og	1
abdominalabsces	1

Registrering

SKS-ord	Patientrettet ord	Kommentar	Inspirationskilde	Patienthåndbogens forslag/forklaring
abdomen	maven (udvendigt); bughulen (indvendigt)		PMO	maven, bugen, bughulen
abdominal	maven (udvendigt); bughulen (indvendigt)	som foranstillet modifikator eller som efterstilling med præposition	PMO	i bughulen
abdominalhernie	brok i bugvæggen		PMO	bugvægsbrok, ventral hernie
abnorm	unormal		PMO	unormal
abnormitet	unormal [struktur; organ]; unormal struktur i/af		PMO	
absces	byld		KO	byld, pusansamling
abscessus	se absces		PMO	
abstinenstilstand	abstinenser		AH	
accessorisk	for mange	når ordet ikke anvendes i denne betydning. udelades det	AH	

Validering

Otte kommunikationsmedarbejdere i de to regioner indsatte kommentarer

Samlet antal forekomster i SKS	SKS-ord	Patientrettet ord	Kommentar	Inspirationskilde	Patient-håndbogens forslag/forklaring	Kommentarer/alternative forslag
10	accessorisk	overtallig	når ordet ikke anvendes i denne betydning, udelades det	AH		"Overtallig" er svært at forstå. Kan "for mange" være et alternativ?
18	antigen	stof som forårsager dannelsen af antistof		PMO	stof, som forårsager dannelse af et antistof, immunogen	stof som får kroppen til at danne et antistof (ved man hvad et antistof er?)
12	kryoterapi	behandling baseret på isning		KO	behandling baseret på isning	is-terapi
26	paranoid	vrangforestilling om at være forfulgt		PMO	vrangforestilling om at være forfulgt	forfølgelsesvanvid